

MALMÖ KOMMUN
Malmö stad
205 80 Malmö

2024-02-02
1 (17)
Dnr- SI 2023:5507

Beslut

efter planerad kvalitetsgranskning vid
Österportskolan i Malmö kommun

Inledning

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap. 19-20 §§ skollagen (2010:800) genomfört en kvalitetsgranskning på Österportskolan avseende verksamhetens kvalitet i förhållande till mål och andra riktlinjer. Kvalitetsgranskning ska belysa hur väl skolorna klarar sitt uppdrag att ge varje elev förutsättningar att nå de nationella målen. Målen och riktlinjerna framgår framför allt av den läroplan och de kursplaner eller motsvarande styrdokument som gäller för utbildningen.

Namnbyte

Den 1 juli 2023 genomförde Skolinspektionen ett namnbyte från *regelbunden* kvalitetsgranskning till *planerad* kvalitetsgranskning. Detta påverkar ingenting vad gäller granskningens innehåll och genomförande.

Läsanvisning

Skolinspektionen bedömer skolans arbetssätt inom fyra områden. Inom varje område bedöms om skolan uppfyller Skolinspektionens kvalitetskriterier i hög utsträckning, i flera delar eller i låg utsträckning. Om en skola bedöms uppfylla kvalitetskriterierna i låg utsträckning eller i flera delar anger Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas och visar på vilka punkter. En skriftlig redovisning av åtgärder begärs också av skolan. Om en skola bedöms uppfylla kriterierna i hög utsträckning begär inte Skolinspektionen någon redovisning men kan ge framåtsyftande kommentarer i beslutet.

Beslut:

Skolinspektionen bedömer att kvalitetskriterierna uppfylls vid Österportskolan i följande utsträckning:

Rektors ledarskap

Rektorn leder och styr i hög utsträckning skolans utveckling.

Undervisning

Undervisningen främjar i flera delar elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver tillsammans med lärarna utveckla arbetet med att göra eleverna delaktiga i planeringen och utvärderingen av undervisningen.

Trygghet och studiero

Skolan arbetar i hög utsträckning så att utbildningen präglas av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete.

Bedömning och betygssättning

Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i omdömen och betyg ges i flera delar, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver göra en fördjupad analys av skillnader mellan resultat på nationella ämnesprov och ämnesbetyg samt föra en diskussion med lärare i syfte att hitta förklaringar till eventuella avvikelser.

Uppföljning

Huvudmannen ska senast den **12 augusti 2024** redovisa till Skolinspektionen vilka förbättringsåtgärder som vidtagits utifrån de identifierade utvecklingsområdena.

Redovisningen skickas via e-post, till skolinspektionen.lund@skolinspektionen.se

eller per post till, Skolinspektionen, Box 156, 221 00 Lund. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för granskningen (dnr SI 2023:5507) i de handlingar som sänds in.

Skolinspektionens bedömning

Nedan redovisas Skolinspektionens bedömning för respektive område.

Rektors ledarskap

Författningsstöd

1 kap. 5 §, 2 kap. 9-10 och 34 §§, 4 kap. 4-7 §§ skollagen

Lgr22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, Skolans uppdrag, Varje skolas utveckling, 2.1 Normer och värden, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.6 Skolan och omvärlden, 2.8 Rektorns ansvar

Skolinspektionen bedömer följande: Rektorn leder och styr i hög utsträckning skolans utveckling.

Uppföljning, analys och förbättringsåtgärder

Granskningen visar att rektorn kontinuerligt följer upp och analyserar elevernas kunskapsresultat, undervisningens genomförande samt att värdegrundsuppdraget integreras i undervisningen. Av inskickad dokumentation och intervjuer med rektorn, lärarna samt representanter för elevhälsan framgår att uppföljning av kunskapsresultat samt hur värdegrundsarbetet integreras i verksamheten sker med hjälp av resultatdata, måluppfyllelse, trygghetsenkät, kränkingsanmälningar, frånvarorapportering, genom att rektorn deltar i elevhälsans och elevrådets möten samt via lektionsobservationer. Rektorn följer också regelbundet upp värdegrundsarbetet och undervisningens genomförande tillsammans med elevhälsan och lärarna på skolans gemensamma möten och i medarbetarsamtal. Av informationsinhämtning framgår att rektorn regelbundet följer upp kunskapsresultaten på individ-, grupp- och skolvivå och att uppföljningen omfattar alla årskurser och klasser. Exempel på resultat som följs upp är läsförståelse i årskurs 1, kriterier för godkända kunskaper i slutet av årskurs 3, kunskapsresultaten i årskurs 6 samt eventuella resultatskillnader mellan flickor och pojkar. Rektorn har utifrån uppföljning av kunskapsresultaten bland annat identifierat att skolans förväntade betygsprognos för årskurs 6 var lägre år 2022/2023 än året innan och att andelen pojkar som når målen i samtliga ämnen har sjunkit. Även officiell statistik visar att 61 procent av eleverna i årskurs 6 har uppnått kunskapskraven i alla ämnen år 2022/2023 jämfört med 76 procent för år 2021/2022. Officiell statistik visar också att andelen pojkar som uppnått kunskapskraven i alla ämnen i årskurs 6 är 45 procent år 2022/2023 jämfört med 68 procent år 2021/2022. Rektorn och elevhälsan har haft diskussioner om vilka grupper och strukturer som har fungerat och utifrån samtal och observationer identifierat att pojkar lyckas bättre när undervisningen är strukturerad. Vidare har man på skolan identifierat en negativ trend när det gäller antalet kränkingsanmälningar samt att pojkar har en något högre frånvaro än flickor även för läsåret 2022/2023. Rektorns uppföljning visar att de flesta kränkningarna skedde under skoltid utomhus i samband med raster eller i skolans korridorer. Uppföljningen visar också att elevernas höga frånvaro är kopplad till vissa årskurser. Rektorn har också identifierat att det finns ett mer proaktivt närvarofrämjande arbete bland lärarna på lågstadiet och att detta arbete behöver anammas även av lärarna på

mellanstadiet. I intervjuer med lärare och rektorn framkommer vidare att kvaliteten på undervisningen och lärarnas förutsättningar att bedriva undervisning följs upp under medarbetarsamtal, via medarbetarenkät samt i möte med förstelärarna. Det framkommer att rektorn oftast gör lektionsbesök i form av korta så kallade walk-throughs varje vecka, men även längre observationer förekommer. Vidare framgår det av granskningen att det på skolan genomförs så kallade analysmöten där läraren enskilt eller tillsammans med kollega/kollegor reflekterar kring ett antal frågeställningar kopplat till kunskapsresultaten och undervisningens genomförande. Därefter följer rektorn upp och analyserar resultaten tillsammans med lärarna.

Granskningen visar att rektorn planerar och sätter in utvecklingsinsatser och fördelar resurser utifrån vad som har framkommit i analysen. Av inskickad dokumentation och av intervjuer med rektorn och personal framgår att skolan under läsåret 2023/2024 tagit fram två utvecklingsområden i syfte att utveckla undervisningen. Områdena finns framskrivna i skolans åtagandeplan och handlar om strukturer och strategier i undervisningen respektive rättssäker och likvärdig bedömning och betygssättning. Av inskickat material framgår att rektorn i den sammanfattande analysen sett att det skiljer sig åt mellan klasser gällande trygghet och studiero, planering och genomförande av undervisning och ledarskapet i klassrummet, samt att pojkar generellt har lägre måluppfyllelse än flickor. Utifrån att rektorn har identifierat dessa skillnader har rektorn valt att arbeta med utvecklingsområdet om strukturer och strategier i undervisningen som handlar om att fördjupa sig i ett antal undersökande arbetsområden med fokus på att implementera en checklista för god undervisningspraktik, skapa strukturer för verksamhetsobservationer samt genomföra dessa och ta reda på vilka förutsättningar som är gynnsamma för pojkars lärande. Vidare framgår det av rektors analys av betyg och måluppfyllelse att bedömningen skiljer sig åt mellan lärarna. Kartläggningar visar att likvärdigheten i lärarnas bedömningspraktik behöver stärkas, att eleverna behöver erbjudas fler sätt att visa sina kunskaper på samt att lärarna uttrycker en osäkerhet kring betygssättning och bedömning av elevernas kunskaper. Utifrån vad som framkommit har rektorn valt att prioritera ett utvecklingsarbete med området betyg och bedömning, som bland annat inkluderar workshops med fokus på sambedömning av uppgifter och kring begreppet differentierad undervisning vilket beskrivs vidare i avsnittet Bedömning och betygssättning. Rektorn och personal diskuterar regelbundet utvecklingsområdena utifrån frågor som handlar om varför lärarna gör som de gör och hur de ser att det ger effekt. Även skolans förstelärare ansvarar för att tillsammans med skolledningen planera, samordna, utvärdera arbetsprocessen och utvecklingsinsatserna.

Det framgår också av granskningen att rektorn, med hjälp av regelbundna uppföljningar med lärare och elevhälsan, fördelar resurser utifrån elevunderlag,

måluppfyllelse och elevers behov av stöd. Rektorn har bland annat anställt ett antal elevassistenter för att bättre kunna matcha elevernas behov och elevassistenterna får handledning av elevhälsan.

Jämställdhetsarbete

Granskningen visar att rektorn i flera avseenden leder ett jämställdhetsarbete som ska se till att eleverna oavsett könstillhörighet ges samma förutsättningar att lära och utvecklas. Av samtliga intervjuer framgår att rektorn följer upp jämförelser mellan flickor och pojkar i måluppfyllelse, kunskaps- och trygghetsresultat samt kränkingsanmälningar. Det framgår vidare att de på skolan arbetar med jämställdhet i likabehandlings- och i värdegrundsarbetet. På skolan finns olika forum där frågor kring detta arbete tas upp och det finns en gemensam kultur där lärarna delar med sig till varandra för att skapa förutsättningar för ett jämställt arbete. Rektorn ger exempel på att de pratar om demokratiska former, att allas röst ska göras hörd och att lärare lär eleverna att de ska kunna arbeta med vem som helst oavsett kön. Av lärarintervjuer framgår att det finns en medvetenhet om jämställdhet och lärare ger som exempel att de inte säger "gå ut nu tjejer", då alla kanske inte identifierar sig som det könet. Lärarna försöker också fördela ordet jämt mellan könen. Av intervjuer med eleverna framgår att de upplever att lärare inte gör någon skillnad på hur de bemöter flickor och pojkar och att pojkar och flickor gör saker tillsammans på rasterna. Av rektorsintervju framgår att utifrån att pojkarna har lägre måluppfyllelse, har rektorn identifierat behov av strukturer i undervisningen och en checklista som beskriver vad som är framgångsrikt för eleverna och deras lärande. Det sker samtal på skolan om vilka strukturer som gynnar pojkar och elevhälsan genomför verksamhetsobservationer kopplade till pojkars lärande i syfte att alla elever ska få rätt till en likvärdig undervisning. Observationerna utgör en del av grunden till arbetet med checklistan. Vidare har uppföljningar visat att pojkar är överrepresenterade i antalet kränkingsanmälningar och att vissa elever som återkommande syns i anmälningarna saknar motivation. För dessa elever har rektorn startat upp ett extra mentorskap, där eleven får en extra mentor som håller fokus på motivation och lust att lära. Vidare framgår det att rektorn i medarbetarsamtal efterfrågar hur lärarna arbetar med jämställdhet samt följer upp det i analysarbetet.

Ledning och organisation

Granskningen visar att rektorn leder och styr det pedagogiska arbetet genom att ge lärarna goda förutsättningar att samverka och arbeta med utvecklingen av undervisningen. Av inskickad dokumentation och intervjuer med rektorn och personal framgår att skolan har infört en tydlig mötesstruktur för läsåret 2023/2024, där det

framgår syfte, ansvar, vilka som ska delta och vilken typ av möte det är. Rektorn följer upp arbetet genom att regelbundet delta i skolans olika mötesforum. Lärarna är indelade i olika arbetslag/team och ämnesgrupper som träffas regelbundet och utöver det finns exempelvis veckovisa informationsmöten, verksamhetsmöten, förstelärarmöten, elevhälsomöten, trygghetsmöten, samverkansmöten och resurslärarmöten.

Av granskningen framgår vidare att ett lärande i kollegiet sker inom ramen för de utvecklingsområden som skolan arbetar med. Arbetet utgår från skolans åtagandeplan för läsåret som bland annat beskriver syfte, effektmål, planerade aktiviteter, metod och ansvarsfördelning för skolans två utvecklingsområden. Skolans förstelärare har tillsammans med skolledningen som uppdrag att planera, samordna, utföra och utvärdera arbetsprocessen och utvecklingsinsatsen när det gäller skolans två utvecklingsområden, vilka beskrivits ovan. Av rektorsintervjun framgår att rektorn ännu inte sett tydliga effekter av utvecklingsarbetet och mötesstrukturen men att medarbetarsamtalen visar att lärarna är positiva till arbetet och den nya mötesstrukturen. Vidare framkommer i intervjuer med rektorn och personal att många i personalen har arbetat en kortare tid på skolan och att om lärarna är oerfarna av läraryrket (obehöriga eller nyutexaminerade) får de stöd och handledning av skolledningen, elevhälsan eller av förstelärare. Alla lärare som börjar arbeta på skolan kopplas också till ett team och får stöd av lärarna i ämnesgrupperna.

Skolinspektionen har inte identifierat något utvecklingsområde inom bedömningsområdet.

Undervisning

Författningsstöd

1 kap. 4 §, 3 kap. 2 och 5 §§, 4 kap. 9 § skollagen

5 kap. 2 § skolförordningen

Lgr22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, Rättigheter och skyldigheter, 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.6 Skolan och omvärlden, 5 Kursplaner

Skolinspektionen bedömer följande: Undervisningen främjar i flera delar elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden, men utvecklingsområden finns.

Målfokus, struktur, variation och lärarstöd

Granskningen visar att undervisningen i huvudsak är målfokuserad och strukturerad. Av intervjuer med rektorn, lärare och elever framgår att eleverna möter en strukturerad undervisning. I det ingår att lärarna tydligt förklarar lektionens syfte och mål samt instruerar eleverna när det gäller arbetet med olika uppgifter. Av samtliga intervjuer framgår att i stort sett alla lärare arbetar strukturerat så att eleverna ska känna igen sig oavsett ämne. Av lärarintervjuer framgår att de har en gemensam uppstartstid på tio minuter varje morgon i alla klasser för att försöka få till en likvärdighet. Vid de lektionsobservationer Skolinspektionen genomför har lärarna en tydlig uppstart med en inledning bestående av vad lektionen ska innehålla samt förklarar syftet med lektionen och vad eleverna ska lära sig. Målen och lektionsupplägget finns även att ta del av på tavlan och i de flesta klassrummen finns bildstöd för dagens lektioner. Skolinspektionen ser också exempel på lektioner där läraren knyter an till tidigare lektioner genom att kort repetera vad de arbetade med. Under granskningen framkommer enstaka goda exempel på hur lärare planerar och genomför en avslutande del på lektionen med en sammanfattning. Enligt rektorn varierar det mellan lärarna om och med vilken kvalitet de genomför en avslutande del.

Vidare visar granskningen att undervisningen präglas av variation, både vad gäller arbetsformer och arbetssätt. Av lektionsobservationer samt intervjuer med lärare och elever framgår att lärarna varierar sina lektioner exempelvis genom att ha lärarledda genomgångar som varvas med högläsning, filmvisning eller skrivövning kopplat till diskussioner. Eleverna arbetar med uppgifter som genomförs i helklass, i grupp eller som enskilt arbete.

Granskningen visar också att eleverna ges ett aktivt lärarstöd, så att de förstår, kommer igång och bibehåller sitt engagemang. Av lektionsobservationer och intervjuer med lärare och elever framgår att lärarna på olika sätt hjälper och vägleder eleverna. Bland annat går lärarna runt i klassrummet och för individuella samtal och har extra genomgångar vid behov. Lärarna ser också till att eleverna kommer vidare i arbetet, ger positiv återkoppling samt uppmuntrar elever att ha kvar engagemanget för uppgiften. Lärarna utgör också en resurs till varandra på vissa lektioner vilket möjliggör för lärarna att dela upp eleverna i mindre grupper. Lärarna har också möjlighet att hjälpa enskilda elever genom att till exempel förbereda elever inför nya moment eller låta elever träna på moment som de upplever som svåra.

Stimulans och utmaning i undervisningen

Granskningen visar att lärarna arbetar för att stärka elevernas självförtroende och motivation och att undervisningens arbetssätt och innehåll anpassas till behoven i aktuell elevgrupp. Av intervjuer med lärare och elever framgår att lärarna i de flesta ämnen

arbetar för att undervisningen ska vara utmanande och intressant för alla elever, exempelvis genom att det på de flesta lektionerna finns uppgifter som kan genomföras på olika sätt och med varierande svårighetsgrad. Vidare framgår av intervjuer med lärarna att de för att stärka elevernas självförtroende och samtidigt visa vilka förväntningar de har på eleverna exempelvis anpassar arbetsuppgifterna efter elevernas förutsättningar och behov. Lärarna berättar att de har möjlighet att låta eleverna arbeta med läromedel på olika nivåer till exempel i ämnet matematik där eleverna arbetar med metoden att tänka, resonera och räkna (TRR) och där det finns olika svårighetsgrader på uppgifterna. I ämnet svenska har de bokcirklar där eleverna läser i grupp och varje grupp har specifika uppgifter. I slöjden kan eleven ges ett mer avancerat verktyg att arbeta med och får sen i uppgift att berätta för andra elever hur verktyget används. Vidare framgår det av intervjuer och observationer att lärarna ger eleverna beröm och uppmuntran för att motivera dem, samt att lärarna hjälper eleverna att komma vidare i arbetet om något är svårt. Lärarna har också möjlighet att dela in eleverna i grupper för att stötta och stimulera utifrån elevernas behov. Det framgår att elevassistenterna och resurslärare i första hand riktar sig till elever med behov av särskilt stöd eller elever som ligger på gränsen att nå kunskapsmålen vilket gör att lärarna ges större möjlighet att anpassa undervisningen för de andra eleverna. På elevernas schema finns så kallade mållektioner vilket innebär differentierade lektioner där eleverna fokuserar på vad de behöver utveckla utifrån sin nivå. Eleverna berättar dock att det förekommer att de får arbeta med uppgifter av typen "mer av samma" eller jobba med något helt annat när de är klara med en uppgift i väntan på att de andra eleverna blir klara.

Elevernas delaktighet i undervisningen och i sitt eget lärande

Granskningen visar att eleverna ges enstaka möjligheter att reflektera över och ta ansvar för sitt eget lärande. Av intervjuer med lärarna framgår att lärarna ibland låter eleverna reflektera över sitt eget lärande. På skolans så kallade mållektioner fokuserar och reflekterar eleverna på vad de behöver för att utvecklas. Eleverna ges också möjligheter att reflektera över sitt eget lärande i slutet av vissa lektioner då en del lärare sammanfattar vad de arbetat med och ställer frågor till eleverna kring vad de lärt sig. Inför utvecklingssamtal låter lärarna eleverna förbereda sig genom att tänka igenom hur de bäst lär sig och efter samtalet följs det upp via elevens individuella utvecklingsplan och via klassernas schemalagda mållektioner. Det finns också enstaka exempel på lärare som låter eleverna reflektera och skriva ner i slutet av lektionen vad de gjort. Vissa elever dokumenterar i sin portfolio och kan där följa vad de gjort och vad de lärt sig på lektionen och över tid.

Vidare visar granskningen att eleverna endast till viss del deltar i planering och utvärdering av undervisningen. Det framgår av intervjuer med lärare och elever att eleverna har begränsade möjligheter att påverka undervisningens innehåll och arbetssätt. Ibland låter lärarna eleverna lämna synpunkter och utvärdera undervisningen när det

är klassråd men det sker inte regelbundet och genomförs inte av alla lärare. Det förekommer också att elever får utvärdera undervisningen genom att visa tummen upp eller ned eller via exit tickets. Vissa lärare kan också inför ett arbetsområde låta eleverna ge förslag på hur de vill arbeta och då handlar det oftast om redovisningsformer men det kan också vara förslag på att eleverna vill se film eller göra något mer kreativt som till exempel dockteater eller bygga landskap. Även av rektorsintervjun framgår att det finns en variation bland lärarna när det gäller om de låter eleverna ha inflytande i planeringen av undervisningen.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver tillsammans med lärarna utveckla arbetet med att göra eleverna delaktiga i planeringen och utvärderingen av undervisningen.

Granskningen visar att lärare till viss del gör eleverna delaktiga i planering och utvärdering av undervisningens innehåll, arbetsformer och arbetssätt, men att det varierar mellan lärare om eleverna ges inflytande samt att det inte sker med en regelbundenhet.

Skolinspektionen rekommenderar därför att lärare under rektorns ledning arbetar aktivt för att öka elevernas delaktighet och inflytande i planering och utvärdering av undervisningen. När läraren utvärderar undervisningen är det väsentligt att läraren inhämtar elevernas synpunkter om hur undervisningen genomförts med avseende på innehåll, arbetsformer och arbetssätt. Det kan handla om att elever lämnar synpunkter på arbetsformer och hur kunskaper ska redovisas, aspekter som är viktiga att låta eleverna resonera kring i syfte att de successivt ska kunna ta ett ökat eget ansvar. Att ge eleverna möjlighet att tänka och reflektera över undervisningens kvalitet är även viktigt för att läraren ska få ett underlag för utveckling av undervisningen. Rektorn bör även ta del av lärarnas utvärderingar då det kan utgöra ett underlag för insatser vad gäller undervisningen. Elevernas delaktighet och inflytande kan skilja sig åt beroende på ålder och mognad men även detta är en förmåga som kan tränas upp, och ett långsiktigt arbete från skolans sida kan i längden leda till ökad elevnärvärde och ökad studiemotivation. Utvärderingar av undervisningen bör göras systematiskt, kontinuerligt och inte endast i slutet av terminen eller läsåret.

Trygghet och studiero

Författningsstöd

3 kap. 2 §, 5 kap. 3 och 5 §§, 6 kap. 6-7 §§ skollagen

Lgr22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Grundläggande värden, Förståelse och medmänsklighet, 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.8 Rektorns ansvar

Skolinspektionen bedömer följande: Skolan arbetar i hög utsträckning så att utbildningen präglas av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete.

Studiero

Granskningen visar att det pågår ett aktivt arbete på skolan för att skapa och upprätthålla studiero och att eleverna involveras i detta arbete. Av intervjuer med rektorn, personal och elever framgår att studieron kartläggs regelbundet genom enkäter, utvecklingssamtal samt via klass- och elevråd. Av samtliga intervjuer framgår att det oftast är lugnt på lektionerna men att det finns elever som upplever att det är svårt att koncentrera sig på vissa lektioner. Det framkommer också en samstämmig bild av att studieron beror på ämne, lärare, klass och när på dagen eleverna har lektion. Rektorn för kontinuerliga samtal med lärarna om vikten av att skolan har gemensamt förhållningssätt oavsett vem som undervisar eleverna. För att skapa studiero har skolan ordningsregler och eleverna har bestämt placering i matsal och klassrum. Elevhälsan är delaktig i arbetet med att skapa studiero genom att göra observationer av enskilda elevers skolsituation och ge handledning till personal. Exempel är klassövergripande handledning när det handlar om klassrumsledarskap och handledning av enskilda lärare som har svårt att skapa och upprätthålla studiero. På skolan finns också det så kallade "Lilla elevhälsan" där personalen kan få konsultation av elevhälsan både på klass- och individnivå kring olika frågor som även innefattar trygghet och studiero. Av intervju med elevhälsan framgår att deras arbete gör så att de kan fånga upp saker och arbeta förebyggande på en tidig nivå. Av elevintervjuer framgår att på de lektioner där arbetsron inte är bra pratar läraren med de elever som stör undervisningen och om det händer vid upprepade tillfällen kontaktas föräldrarna. Det händer också att elever som stör undervisningen får sitta med en annan vuxen och arbeta i ett grupprum. Vidare framgår att skolan tidigare haft problem med övergången från låg- till mellanstadiet och därför bildar skolan sedan förra läsåret nya klasser inför årskurs 4. Av huvudmannens inkomna material framgår också att skolan utifrån kartläggning och analys av trygghet och studiero har anställt en elevkoordinator.

Trygghet

Granskningen visar att skolan arbetar aktivt och på ett medvetet sätt för att skapa trygghet för eleverna. Av samtliga intervjuer framgår att det på skolan finns ett gemensamt förhållningssätt för att skapa trygghet och att goda relationer mellan elever och mellan elever och lärare framhålls som grunden för tryggheten. Skolans värde-

grund diskuteras regelbundet i skolans olika forum för att skapa en ökad samsyn gällande exempelvis förhållningssätt och ordningsregler samt hur lärarna arbetar med värdegrunden i klassrummen. Skolans trygghetsfrämjande arbete innefattar bland annat uppstartsdagarna som har fokus på värdegrundsarbetet. Lärarna har också samtal med eleverna om hur de ska göra om det uppstår konflikt och försöker ge eleverna strategier för att hantera det. På skolan finns en trygghetsgrupp som består av lärare, representanter från elevhälsan och fritidspersonal. Trygghetsgruppen gör insatser i olika årskurser i form av övningar med eleverna eller samtal om trygghet, värden och sociala medier. Trygghetsgruppen ansvarar också för genomförande och analys av skolans trygghetsenkät samt utvärderar uppstartsdagarna som har extra fokus på värdegrundsarbetet. Av intervju med lärarna framgår att resultaten från trygghetsenkäten diskuteras på elevrådet och under klassråden. Därutöver kartlägger skolan regelbundet elevernas trygghet via kommunens enkät och trygghetsvandring. Skolans kartläggningar visar att eleverna generellt är trygga och att upplevelsen av trygghet och studiero har ökat men att flickor upplever sig något mindre trygga än pojkar. Områden som eleverna upplevt som otrygga är vissa platser på skolgården, fotbollsplanen och omklädningsrum i samband med ombyte och dusch. Åtgärder i form av fler rastvakter, planerade rastaktiviteter, ökad bemanning vid förflyttning samt skärmar som hindrar insyn har satts in. Det framgår av inskickad dokumentation och intervjuer med rektorn och personal att åtgärderna följs upp och utvärderas och att eleverna upplever att åtgärderna har gett effekt. Rektorn har avstämningssamtal med alla lärare var fjärde vecka men även korta avstämningar med all personal kring trygghet.

Skolinspektionen har inte identifierat något utvecklingsområde inom bedömningsområdet.

Bedömning och betygssättning

Författningsstöd

1 kap. 9 §, 3 kap. 14 §, 10 kap. 20 a § skollagen

9 kap. 20 och 22 b §§ skolförordningen

Lgr22, 2.2 Kunskaper, 2.7 Bedömning och betyg

Skolinspektionen bedömer följande: Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i omdömen och betyg ges i flera delar, men utvecklingsområden finns.

Kvalitetssäkring av omdömen och betyg

Granskningen visar att rektorn ger lärarna vissa förutsättningar att kvalitetssäkra sina bedömningar tillsammans. Av intervjuer med rektorn och lärarna framgår att skolans strukturer med avsatt mötestid möjliggör för lärarna att samverka med varandra i arbetet med bedömning och betygssättning. Det finns också välfungerande samverkan i vissa årskurser och ämneslag där lärare samplanerar såväl inom årskurs som inom

ämne vilket inkluderar gemensamma bedömningstillfällen. Dock omfattar denna samverkan inte alla lärare och vissa ämnen har inte kommit lika långt kring att samverka kring betyg- och bedömningsfrågor. Lärarna i årskurs 1-3 ger exempel på att de genom att ta fram elevexempel i samtliga ämnen arbetat med att säkra likvärdig bedömning. Det framgår dock att lärare som undervisar i praktisk-estetiska ämnen, där det ofta endast finns en lärare i varje ämne, måste utgå från eget arbete eftersom det saknas ämneskollegor. Någon samverkan med lärare från andra skolor kring betyg och bedömning sker inte. Vidare framgår det av granskningen att det finns en variation i vilken omfattning lärarna i de olika årskurserna använder sig av Skolverkets bedömningsstöd. Det framgår också att även om lärarna har avsatt mötestid för sambedömning och ges möjlighet att samrätta och sambedöma nationella prov med kollegor, saknas samsyn kring vad det innebär att särskilt beakta resultaten på de nationella proven vid betygssättningen. Av granskningen framgår att rektorn har identifierat behov av arbete inom området betyg och bedömning och att det därför är ett av skolans utvecklingsområden under läsåret. I utvecklingsarbetet med en rättssäker och likvärdig bedömning och betygssättning ingår bland annat att skolans förstelärare ansvarar för och samordnar två workshops med fokus på sambedömning och differentierad undervisning. Utvecklingsområdet kring betyg och bedömning startades upp i mitten av höstterminen 2023 och kommer att utvärderas i slutet av läsåret.

Rektorns analys av omdömen och betyg

Granskningen visar att rektorn följer upp och analyserar betyg och omdömen i syfte att identifiera eventuella skillnader och avvikelser, men att detta arbete inte innefattar en tydlig och fördjupad analys av eventuella avvikelser mellan betyg och resultat på nationella prov. Av inskickad dokumentation och intervjuer med rektorn och lärarna framgår att rektorn följer upp omdömen och kunskapsresultaten i alla ämnen och gör jämförelser mellan ämnen, årskurser samt flickor och pojkar i syfte att upptäcka eventuella avvikelser och mönster i bedömning och betygssättning. Av inskickad dokumentation och intervju med rektorn framgår att skolan inte har kunnat identifiera några mönster som tyder på avvikelser i bedömning och betygssättning i något ämne eller hos någon lärare förutom en lärare som inte använder hela betygsskalan. Av officiell statistik framgår att det på Österportskolan funnits avvikelser mellan nationella provbetyg och ämnesbetyg i årskurs 6 över tid. Avvikelserna gäller både att elever i vissa ämnen fått högre ämnesbetyg än provbetyg och att elever i andra ämnen fått lägre ämnesbetyg än provbetyg. Det framgår även att en större andel flickor än pojkar får ett högre ämnesbetyg än nationella provet i engelska, matematik och svenska läsåret 2021/2022. Trots detta framgår det av intervjuer med såväl rektorn som lärare att de varken har noterat eller diskuterat de avvikelser som framgår av officiell statistik.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver göra en fördjupad analys av skillnader mellan resultat på nationella ämnesprov och ämnesbetyg samt föra en diskussion med lärare i syfte att hitta förklaringar till eventuella avvikelser.

Skolinspektionens granskning visar att även om rektorn följer upp och analyserar skillnader i omdömen och betyg så inkluderar denna uppföljning och analys inte en systematisk och fördjupad analys av avvikelser mellan betyg och resultat på nationella ämnesprov. En fungerande rutin för den delen av analysen gällande betygssättning saknas på skolan. De nationella proven syftar till att stödja en rättvisande och likvärdig betygssättning och ska särskilt beaktas vid betygssättning. Detta är viktigt eftersom en felaktig betygssättning kan få konsekvenser inte bara för elevers framtid, utan även för resursfördelning och utvecklingsarbete på skolnivå såväl som på huvudmannanivå.

Skolinspektionen rekommenderar att rektorn närmare följer upp hur betygssättningen relaterar till resultaten på nationella prov. I de fall rektorn blir medveten om oklarheter gällande betygssättningen bör rektorn och lärarna ha en närmare diskussion kring dessa. Om det föreligger omotiverade avvikelser i betygssättningen behöver rektorn besluta om relevanta åtgärder för att komma tillrätta med orsakerna till dem. För att kunna följa och utveckla arbetet med att hitta förklaringar till eventuella avvikelser rekommenderar Skolinspektionen att rektorn kontinuerligt deltar i möten då lärare diskuterar bedömning och betygssättning.

På Skolinspektionens vägnar

X Anna Johansson

Anna Johansson

Beslutsfattare

Signerat av: Anna Johansson

X Ingrid Jacobsson

Ingrid Jacobsson

Föredragande

Signerat av: Ingrid Jacobsson

I handläggningen av ärendet har även utredare Anna Cervell medverkat.

Bilaga 1: Underlag för bedömning

Vid granskningsbesöket inhämtas information om såväl styrkor som utvecklingsområden inom verksamheten. Värderingarna i detta beslut grundar sig på:

- Sex lektionsobservationer.
- Två gruppintervjuer med elever.
- Två gruppintervjuer med lärare.
- En gruppintervju med skolans elevhälsa.
- En intervju med rektor.
- Dokumentstudier. Dels de dokument som begärts in från huvudmannen och skolan samt den officiella statistik som finns att tillgå om den aktuella skolan.

Innan beslut har fattats har huvudmannen fått ta del av Skolinspektionens tjänsteanteckning från besöket för faktakontroll.

Som underlag för bedömningarna har Skolinspektionens utredare använt sig av bedömningsunderlag, vilka är utformade i enlighet med forskning och beprövad erfarenhet. Bedömningsunderlagen beskriver de områden som utredarna ska granska vid besök på skolenheter. Bedömningsunderlagen är uppdelade i bedömningsområden. Respektive bedömningsområde är sedan nedbrutet till ett antal punkter. Dessa punkter beskriver mer i detalj vad som ska utredas, för att identifiera var skolans styrkor respektive förbättringsområden finns.

Bedömningsområden

Inom respektive område granskas följande delar:

Bedömningsområde 1: I vilken utsträckning leder rektorn lärarnas utveckling av undervisningen och verkar för elevernas lika rätt till en god utbildning oavsett könstillhörighet? Inom detta område granskas hur rektor arbetar med uppföljning och analys, hur skolans arbete med jämställdhet bedrivs, samt hur rektorn leder och organiserar skolans arbete.

Bedömningsområde 2: I vilken utsträckning får eleverna en undervisning som främjar deras möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden? I detta område granskas om undervisningen är målfokuserad, varierad och innehåller aktivt lärarstöd, om eleverna stimuleras och utmanas i undervisningen utifrån sina behov och förutsättningar, samt om eleverna görs delaktiga i undervisningen och i sitt eget lärande.

Bedömningsområde 3: I vilken utsträckning arbetar skolan så att utbildningen präglas av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete? I detta område granskas hur skolan arbetar för att skapa en lugn och trygg miljö där det råder studiero.

Bedömningsområde 4: I vilken utsträckning ges lärarna förutsättningar att säkerställa likvärdighet i omdömen och betyg? I detta område granskas hur skolan arbetar med diskussion, analys och kvalitetssäkring i arbetet med omdömen och betyg.

Mer information om kvalitetsgranskningen finns på Skolinspektionens hemsida:
www.skolinspektionen.se

Bilaga 2: Bakgrundsuppgifter

Skolinspektionen besökte skolenheten den 7 och 8 november 2023. Besöket genomfördes av utredare Ingrid Jacobsson och Anna Cervell.

Österportskolan är en årskurs F-6 skola i Malmö kommun. Skolan har cirka 500 elever i årskurs 1-6. Rektorn tillträdde sin tjänst på Österportskolan i juli 2020.